

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun vuosi 2020

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun (Vapepa) vuotta 2020 sävytti koronapandemia. Se vaikutti monin eri tavoin verkoston sisäiseen toimintaan, operatiiviseen toimintaan, sekä koulutuksiin ja harjoituksiin.

Vuoden alusta **Vapepa-verkoston** uutena puheenjohtajana aloitti Hannu Harri. Koronapandemian vuoksi yhteydenpito siirtyi valtaosin verkon kautta tapatuviksi webinaareiksi. Keväällä hyväksyttiin vuoden 2021 alusta voimaan tuleva uusi toimintalinjaus. Yleisen pelastuspalvelun koulutusuudistusta lähdettiin toteuttamaan ja Vapepan öljyntorjuntavalmiutta kehitettiin erillisessä OilSpill -hankkeessa.

Operatiivinen toiminta jatkui lähes normaalina suojautumisohjeet huomioiden. Vapepa keskittyi keskittyessä äkilliseen auttamistoimintaan ja muuta korona-auttamiseen liittyvää yhteistyötä tehtiin muun Suomen Punaisen Ristin (SPR) koordinoiman järjestöyhteistyön kautta.

Hälytystoiminnan osalta SPR:n koordinoiman yleisen pelastuspalvelun osalta vuosi oli ennätyksellisen vilkas. Etenkin keväällä etsintöjä oli huomattavan paljon ja vuoteen mahtui myös muutama suuretsintä, Lapin tulvat ja muutama suuronnettomuus. Hälytyksiä oli 552, joista 450 johti toimintaan. Etsintöjä tehtävistä oli 266. Kaikkiaan avun kohteena oli 4159 henkilöä ja 1 847 alusta.

Myös Suomen Meripelastusseuran (SMPS) vastuulla olevan meripelastuksen osalta vuosi oli ennätysvilkas: 2168 tehtävää, joista 675 kiireellistä. Avun kohteena oli 4285 henkilöä.

Suomen Lentopelastusseuran koordinoiman lentotoiminnan osalta hälytysmäärä oli normaali 44 etsintä ja valvontalentoa.

Koulutus- ja harjoitustoiminnan osalta Koronapandemialla oli suuria vaikutuksia: kurseja siirrettiin, peruttiin ja muokattiin verkossa järjestettäväksi. Harjoitusten osalta suuri osa peruttiin tai siirrettiin vuodelle 2021. Vapepan yhteistoimintaharjoituksia maalla järjestettiin 41, joissa oli osallistujia 1469. Se on noin puolet normaalista.

Yleisen pelastuspalvelun koulutusten määrä jäi hieman normaalista (238), mutta osallistujien osalta normaali (5150 osallistujaa). Alueellisesti koulutusten tarjonta vaihteli normaalia enemmän. Erityisesti käytännön harjoittelua ja yhteistoimintaa vaativia koulutuksia jouduttiin perumaan.

Meripelastusseuran 43 suunnitellusta miehistön koulutustapahtumasta pystyttiin suunnitellusti toteuttamaan 14. Vuoden aikana tehtiin normaalit 295 koulutustasonimitystä. Korvaamaan kehitettiin nopealla aikataululla miehistöä palveleva verkkoluentosarja, johon osallistui vuoden aikana yhteensä 2 163 osallistujaa 49 eri yhdistyksestä.

Lentopelastusseuran osalta koronan vaikutus koulutustoimintaan oli pieni, vaikka se viiveitä tuottikin. Kelpoisuuksia myönnettiin kaikkiaan 168, joista lentoetsijän 25, tehtävänjohtajan 108, lentäjän 30 sekä MOVA-pelastajan 5 henkilölle. Syksyllä pidettiin webinaari Vapepa-johtajille yhteistoiminnasta lentopelastuksen kanssa.

Vuoden 2020 aikana **hälytysryhmiin kiinnitettyjen henkilöiden määrä** yleisen pelastuspalvelun hälytysjärjestelmä OHTOssa nousi lähes tuhannella, ollen vuoden lopussa 10724 henkilöä 1243 varsinaisessa hälytysryhmässä. Kaikkiaan 34 eri järjestöllä oli hälytysryhmiä. Suurimmat järjestöt ovat: SPR (3921 henkilöä/379 hälytysryhmää), Suomen Pelastuskoiraliitto (586/47), Suomen Metsästäjäliitto (580/116), Suomen Suunnistusliitto (575/53), Suomen Kylät (555 /47), Reserviläisliitto (541/57), Suomen Latu (535/26), Suomen Palveluskoiraliitto (386/38), SPEK (289/43), Autoliitto (173/34).

SMPS:ssä toimii yli 1800 vapaaehtoista 60 pelastusasemalla. SLPS:ssä 600 aktiivista 50 hälytysryhmässä.